

1583/06.01/2019

YHTEINEN RUOKAPÖYTÄ-KESKUSTELUFOORUMI

Aika 29.4.2022, klo 13:30 -16

Paikka: Säätytalo, Snellmaninkatu 9-11, Sali 23

Osallistujat:

Puheenjohtaja: Reijo Karhinen, vuorineuvos

1. Varapuheenjohtaja Jari Leppä, sekä tuleva varapuheenjohtaja Antti Kurvinen, maa- ja metsätalousministeri
2. Varapuheenjohtaja Jaana Husu-Kallio, kansliapäällikkö

Jäsenet:

Henri Alen, keittiömestari
Tommi Hasu, maatilayrittäjä
Mari Heikkilä, markkinointiviestintäpäällikkö (etäyhteydellä)
Kaisa Karttunen, tutkija, maa- ja metsätieteiden tohtori
Anne Korkiakoski, hallitusammattilainen
Johanna Mäkelä, dekaani
Juha Salin, maatilayrittäjä
Johanna Smith, vihannesviljelijä
Eerikki Viljanen, maatilayrittäjä

Sihteeri:

Riikka Knaapi, neuvotteleva virkamies
Minna Huttunen, neuvotteleva virkamies

Viestijä:

Taina Saahko, viestintäasiantuntija

Lisäksi:

Minna-Mari Kaila, ylijohdaja, osastopäällikkö
Anna-Leena Miettinen, yksikön päällikkö
Ilona Rauhanen, erityisasiantuntija
Katri Kääriä, Kaiku Helsinki
Ville Lehtovirta, Kaiku Helsinki
Annikka Koivu, Kaiku Helsinki (etäyhteydellä)

1. Kokouksen avaus, puheenjohtaja Reijo Karhinen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleeksi. Kokoustaminen samassa tilassa on tervetullut työskentelymuoto. Varapuheenjohtajan vaihdos on myös tämän kokouksen asialistalla. Väistyvälle varapuheenjohtajalle Jari Lepälle iso kiitos Yhteisen ruokapöydän työn käynnistämisen mahdollistamisesta, yhteistyöhön sitoutumisesta ja vankkumattomasta tuesta työlle.

2. Edellisen kokouksen muistion

Hyväksyttiin edellisen kokouksen (11.2.2022) muistio.

Muistion vahvistamisen yhteydessä todettiin, että 15.3. julkaistun Bernerin tekemän elintarvikevientiselvityksen jatkosuunnitelmasta on saatu positiiviset linjaukset kolmelta ministeriltä (UM, TEM, MMM). Jatkosuunnitelman yksityiskohtiin palataan 7.6.

3. Ministerin ajankohtaiskatsaus

Maa- ja metsätalousministerinä 5 vuotta on pitkä aika kansallisesti ja kansainvälisesti. Jo sitä ennen maa- ja metsätalousvaliokunnan puheenjohtajana kävi selväksi, että tarvitaan Yhteinen alku –selvityksen mukainen keskustelufoorumi, sillä ruoka on laaja-alainen osa yhteiskuntaa.

Huoltovarmuus ja elintarvikeomavaraisuus ovat äärimmäisen tärkeitä yhteiskunnan vakauden turvaajia. Yhteinen ruokapöytä on saanut paljon julkisuutta ja tämä kertoo, että keskustelufoorumi on ajassa.

Nykytilanne elintarvikeviennin suhteen on huono, ruokataseemme on raskaasti negatiivinen. Kansainvälistyminen on kiinni etenkin UM, TEM ja MMM toimista. Pohjoismainen yhteistyö tulee olemaan keskeistä. Ratkaisevassa roolissa ovat elintarvikealan toimijat; yritykset. Valtiovalta on toki mukana ja hallinnonalojen välinen yhteistyö on välttämätöntä siinä mm. lähetystöjen roolit korostuvat. Olennaista on uskaltaa puhua rahasta, sillä kaikki ruokajärjestelmän toimijat tarvitsevat toisiaan.

4. Suomalainen ruokakulttuuri, missä ollaan nyt ja mihin suuntaan tulevaisuudessa?

Johdatus päivän työskentelyyn, Katri Kääriä, Kaiku Helsinki

Miten ja miksi historia on muokannut ruokakulttuuriamme, alustus Henri Alen

Muutos suomalaisessa yhteiskunnassa on ollut niin nopeaa ja mittavaa. Historiaa kirjoitetaan jatkuvasti ja ruokakulttuuri on loputonta kulttuurien sekoittumista, se ei ole pysyvää. Ei ole olemassa pysyvää, ideaalia suomalaista ruokakulttuuria.

Suomi on idän ja lännen välissä ja maassamme yhdistyvät kaksi täysin erilaista tapaa tehdä ruokaa. Ankarat olot, köyhyys, sodat ja rajallinen raaka-aineiden saanti on ollut kova paikka kasvattaa omaa ruokaidentiteettiä. Mikään kansa ei ole yhtä koulutettu syömään linjastossa kuin suomalaiset. Sodan jälkeinen teollistuminen ravisti rankasti ruokakulttuuriamme, 'ruoalla koreilu' on jäänyt toiseksi.

Uniikki makumaailma vahva tiede, teknologia ja ymmärrys ruoantuotannosta tekee maastamme kiinnostavan maailmalla. Onnistumiset tulevat kasvattamaan itsetuntoamme ruokamaana.

Mitä on ruokakulttuuri, alustus Johanna Mäkelä

Kulttuuri on luokittelujen järjestelmä. Kulttuuri määrittää, mitä kutsumme ruoaksi. Mikä on syötävää ja mikä ei? Elävä ruokakulttuuri päivittyy jatkuvasti arjessa ja juhlassa. Ruoka erottaa ja yhdistää. Ruokakulttuuri on maailman ymmärrysalusta; mikä on maailmassamme mielekästä. Tulevaisuuden ruokapöytään liittyy olennaisesti kysymys, kuinka joustavia olemme?

Ruoankulutus on erittäin polarisoitunutta ja ruokakulttuurimme muuttuu sekä hitaasti että nopeasti. Ruokaan liittyy pyrkimys kohti parempaa maailmaa, josta esimerkkinä vaikkapa ravintolapäivä. Onko meillä kykyä nähdä asiat toisin? Mikä on ruokajärjestelmän ja ruokakulttuurin suhde? Voimmeko tavoitella kestävä ja ketterää ruokakulttuuria?

Tarvitaan järkeä ja sydäntä.

5. Ohjattu keskustelu teemasta

Keskustelukysymys 1: suomalaisen ruokakulttuurin tila: mikä määrittää suomalaista ruokakulttuuria tänä päivänä? Mitkä ovat vahvuuksia, mitkä haasteita?

Keskustelukysymys 2: suomalaisen ruokakulttuurin suunta: millä keinoin ja mihin suuntaan ruokakulttuuria kannattaisi ohjata?

Yhteinen keskustelu: Suomalaiselle on luonnollista ja arkipäiväistä jokapäiväinen syöminen, emmekä miellä sitä 'kulttuuriksi'. Aidon yhteistyön, jossa on konkreettinen lopputulos, tekeminen on haastavaa. Verkostoituminen ja synergiaetujen rakentaminen ovat meille haaste.

Arjen ja juhlan ruokakulttuurit jatkavat eriytymistään. Ruoan hinta tulee nousemaan ja se varmasti muokkaa ruokakulttuuriamme, toivottavasti edistää myös yhdessä ruoan tekemistä ja samalla yhdessä syömistä. Einekset ovat pitäneet yllä perinneruokakulttuurimme.

Vahvuus on olla idän ja lännen välissä omilla maistuvilla artesaanituotteillamme. Suomalainen ruoka kiinnostaa maailmalla. Kouluihin tarvitaan ruokakulttuurin opetusta.

Ravitsemussuositusten ravitsemuksellisen sisällön oheen tarvitaan vahvasti ruokailo ja ruokakulttuurinen ulottuvuus. Yhteinen ruokailu, yhteinen ruokapöytä ja näiden luoma sosiaalinen yhteys ovat keskeinen osa ruokakulttuuria.

Ruoka on kulttuuria, kuten muukin kokemuksellinen kulttuuri. Ruokakeskustelua tarvitaan yhteiskunnassamme. Keskustelua on käytävä kaikkien kanssa, kaikilla äänillä.

6. Seuraava kokous

vuoden 2022 kokousajat:

kesäkuu, tiistai 7.6. klo 9.30-12.00
elokuu, tiistai 30.8. klo 13.30-16.00
lokakuu, perjantai 7.10. klo 13.30-16.00
joulukuu, perjantai 2.12. klo 13.30-16.00

7. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16